

lagt den ene lærde Skole efter den anden omkring i Landet? Har ikke Regjeringen for længe siden, naar den fandt, at en Skole var overflødig og for dyr at holde, nedlagt den? Men nu vil man ikke gjøre det med Hensyn til denne enkelte Skole. Dernæst skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at naar den høitagtede Kirke- og Underviisningsminister mener, at man skulde denne offentlige Skoles eller de offentlige Skolers Tilstedeværelse, at den lærde Skoleunderviisning staaer paa det Standpunkt, som den til en given Tid gjør, og mener, at naar det Offentlige vil undersøge Kundskaberne hos dem, som det behøver til den fremtidsige Underviisning, paa det første Stadium, hvor det modtager dem, nemlig ved Afdgangen til Universitetet, trænger det ogsaa til en saadan Skole, om hvilken det kan sige: See, hvad denne Skole præsterer, det skal der præsteres — da forholder dette sig i Virkeligheden ganske modsat. Den høitærede Minister kan dog vistnok erindre, at hele den Underviisningsplan, som nu gjælder, fandt den daværende Bestyrelse for Skolerne i alt Væsentligt i de private Skoler i Kjøbenhavn. Det, som disse havde bragt det til gennem en Række af Aar ved den Frihed, hvormed de kunde virke — det er en stor Ting at kunne virke med Frihed — tog man dengang med nogle ikke væsentlige Modifikationer og gjorde til en Skoleplan ogsaa for de offentlige Skoler. Saaledes gif det til i 1846 eller 1847; det er Noget, som er beviisligt, som ligger klart og tydeligt for Enhver i de af Skolerne udgivne aarlige Programmer. Saaledes gaaer det ogsaa med den næste Side af Sagen, den, at man skulde fordre af de private Skoler det, som Metropolitanaskolen viser sig at kunne præstere. Dette er en vigtig Opfattelse af Sagen; jeg vilde snarere sige, at man skulde fordre af de offentlige Skoler det, som de private have bragt det til. Det Offentlige har selv gennem sin Examination sat et Stempel paa de private Skoler, hvorved det har viist sig, at Resultatet der langt overgaaer Resultatet i de offentlige Skoler; lige indtil den Tid, da man indførte Afholdelsen af Examina paa Skolerne selv, vare de private Skoler af Staten blevne stemplede som langt dygtigere end de andre. Jeg skal imidlertid indrømme,

at de ikke vare det, men at Skolerne vistnok omtrent vare lige dygtige. Staten kan derfor nu ikke komme og sige, at det forholder sig anderledes. Det er ganske vist, at fra den Tid af, at de offentlige lærde Skoler have faaet Tilladelse til at holde Examen ved Skolen selv, er der med Hensyn til Karaktererne ved Afgangsexamen steet et mærkeligt Opsving med dem; thi aldrig saasnart var Friheden givet, før Skoler, hvor Ingen var indkaldt i en Række af Aar, fik to til tre Indkaldte hvert Aar, saa at Administrationen i enkelte Tilfælde fandt sig foranlediget til at lægge sig imellem og undersøge Sagen, der, som Alle vide, ikke bragte noget heldigt Resultat. Lad os derfor erindre, at det først er fra den Tid af, at de offentlige Skoler examinere hos sig selv, ved sine egne Lærere som Examinatorer og som Karaktergivende, at Examinerne der have givet et saa glimrende Resultat; men i den Tid, da Staten examinerede, var det ganske anderledes. Jeg skal sluttelig gjentagende erindre om, at det ikke er de offentlige Skoler, som have bragt Underviisningsmaaden til de private, men omvendt, idet de private Skoler have lært Staten, hvorledes Underviisningen ved de lærde Skoler bedst skulde indrettes.

Da Ingen videre begjærede Ordet, fattes Sagens Overgang til 2den Behandling under Afstemning og vedtoges med 50 Stemmer mod 4.

Endringsforslag til Sagens 2den Behandling indkaldtes til førstkommende Torsdag Middag Kl. 12.

Formanden: Da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg hermed afbryde Forhandlingerne.

Forinden jeg slutter Mødet, skal jeg meddele, at Rigsdagsmændene for Maribo Amts 3die Valgkreds (Barfod), Randers Amts 1ste Valgkreds (A. Hage), Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgebro), Kjøbenhavns 9de Valgkreds (H. H. Kayser) og Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) have underrettet mig om, at de ønske at indbringe i Thinget „Forflag til